

Tämän tutkimuksen taustalla on havainto, että opiaateille altistuneiden vastasyntyneiden määrä on vähentynyt Tyksissä viime vuosina. Vieroitusoireisten vastasyntyneiden määrä ja mahdollisen vähenemisen taustalla olevat syyt ovat epäselvät. Tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa aikatrendejä opiaateille altistuneiden vastasyntyneiden määrässä sekä vauvojen ennusteessa kasvun ja sijoituspaikan osalta vuosina 2002–2015. Lisäksi selvitettiin näiden äitien päihteiden käyttöä ennen raskautta ja raskauden aikana.

Aineisto kerättiin Tyksin vastasyntyneiden teho-osaston potilasaineiston kirjallisesta seurannasta sekä sähköisestä potilastietojärjestelmästä diagnoosipohjaisella aineistohaulla. Koko tutkimuksen aineisto kerättiin sähköisen potilastietojärjestelmä Mirandan potilaskertomustekstien perusteella. Aineisto koostuu yhteensä 130 vauvasta sekä heidän äideistään. Vauvoista 62 oli tyttöjä ja 68 poikia, ja mukana oli seitsemät kaksoset. Aineistossa oli mukana 14 äitiä, jotka olivat käyttäneet tutkitulla aikavälillä opiaatteja useamman kuin yhden raskauden aikana.

Päinvastoin kuin muissa länsimaissa, erityisesti Yhdysvalloissa, on viime vuosina kuvattu, opiaateille altistuneiden vastasyntyneiden määrä Tyksissä on selvästi vähentynyt vuoden 2012 jälkeen. Aineistossa valtaosa (72 %) opiaateille altistumisesta selittyi buprenorfiinikorvaushoidolla. Laitonta buprenorfiininkäyttöä ilman korvaushoitokontaktia oli 27 äidillä ja tiettävästi kodeiinia ainoana opiaattinaan käyttäneitä oli 10. Raskausaikana suurin osa (83 %) näistä vauvoista oli altistunut myös päivittäiselle tupakoinnille.

Tutkittavien vauvojen päänympärysten mittaustulokset olivat tilastollisesti merkitsevästi pienempiä sekä syntymähetken että 1-vuoden mittauspisteissä muuhun väestöön verrattuna. Sairaalasta kotiuduttaessa suurin osa vauvoista kotiutui vanhemman kanssa kotiin (48 %) tai laitokseen (36 %). Suoraan sijaisperheeseen kotiutui aikavälillä vain 6 vauvaa. Yhden vuoden iässä valtaosa lapsista asui vanhemman tai vanhempien luona kotona (74 %). Viimeisimmässä sijoituspaikan kartoituspisteessä oli biologisten vanhempien luona enää 57 % lapsista.

Avainsanat: opiaateille altistuneet vastasyntyneet, vieroitusoireet, morfiinihoito